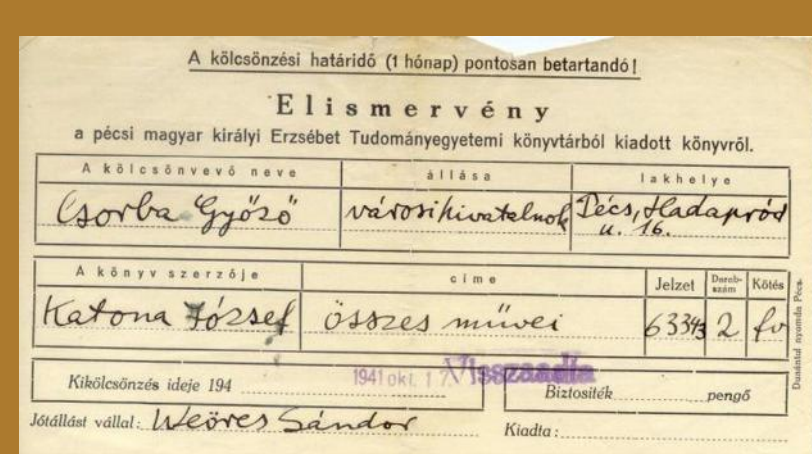

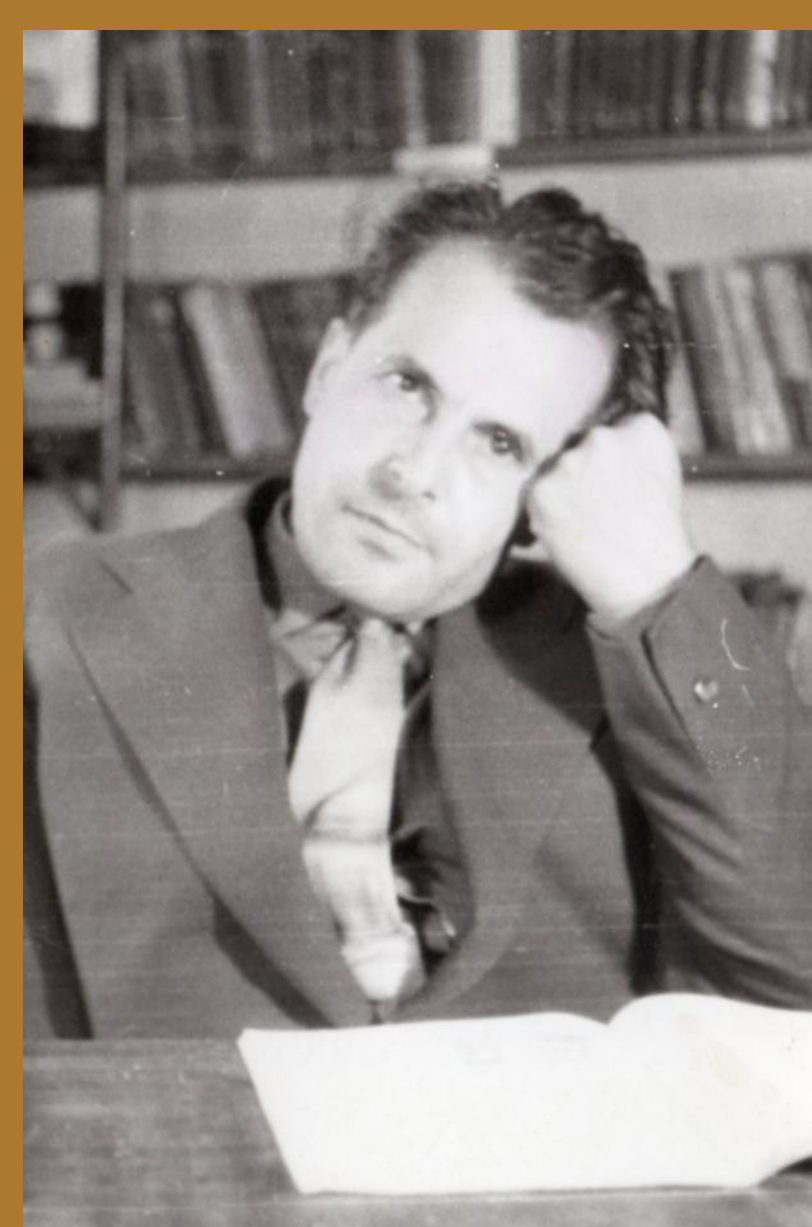
100 éve született
Csorba Győző

CSORBA, A KÖNYVTÁROS

„Könyvek ezrei között, képletesen a világ múltbéli és jelenkori legnagyobb szellemeinek társaságában végigélni egy egész életet: lehet-e ennél nagyobb öröm? Ha biztató szavakat kellene mondanom kedvüket vesztett fiatal könyvtárosoknak, [...] kétirányú hűségre hívnám fel figyelmüket: hűségre olvasók és hűségre a hozzájuk könyveik révén hűséges szellemóriások iránt.”
(Csorba Győző)

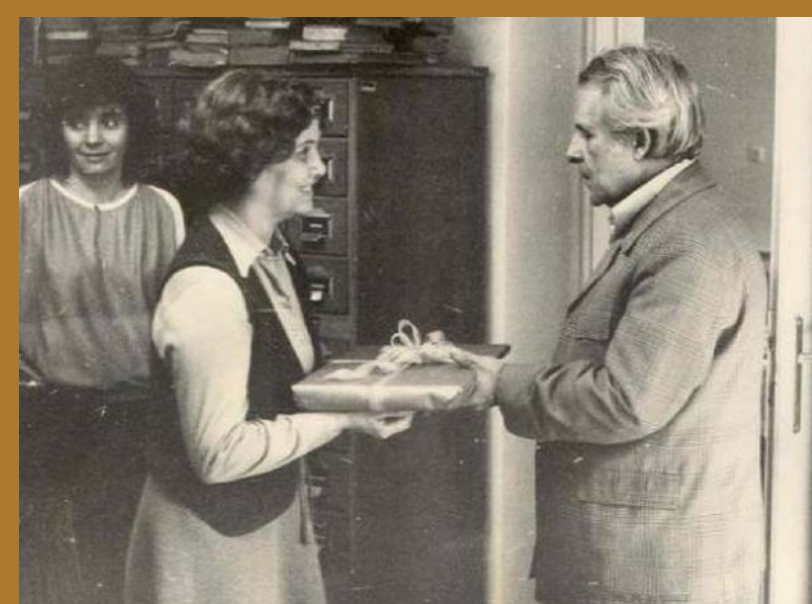
Weöres Sándor kölcsönzött könyvet Csorba Győzőnek 1941-ben.

Csorba Győző könyvtári dolgozószobájában. Pécs, 1960.

Csoportfotó a könyvtári dolgozókról, 1970-es évek közepe (jobbra elől guggol Csorba Győző).

Román Lászlóné könyvtárigazgatóval. Pécs, Baranya Megyei Könyvtár, 1970-es évek.

Bertók László és Csorba Győző. Pécs 1976.

Élet és Irodalom anélkül a Megyei Könyvtár kertjében. Balra a háttérben Parti Nagy Lajos, Csorba Győző, a képen középen Háló Szentistváni Ervin, a Jelenkor főszerkesztője, az utolsó székeken középen Surján Miklós, az akkori igazgató, elől jobboldalt Csorba Győző. 1961.

Csorba Győzőnek a költői hivatása mellett volt még egy hivatása, a könyvtárosság. „Polgári” foglalkozását nemcsak háttérnek, biztonságnak tartotta, hanem részt vett a könyvtári élet alakításában is.

A negyvenes évek elején Pécs akkori polgármestere, dr. Esztergár Lajos kezdeményezésére városi könyvtárat létesítettek. A szervező munkával 1941 nyarán Weöres Sándort, a pécsi bölcsészkar volt hallgatóját bízták meg, aki az Egyetemi Könyvtárban dolgozott gyakornokként. Weöres Sándor visszatért Budapestről Pécsre és lassacskán gyűjtögette az állományt, új könyveket vásárolt és a város letétbe adott könyveiből válogatott. 1943. október 1-jén nyílt meg az önálló pécsi könyvtár, de Weöres Sándor néhány hét múlva ismét elhagyta a várost. Az ő ajánlására barátját, Csorba Győzőt bízták meg a könyvtár vezetésével, aki 1948-ig úgy volt könyvtárvezető, hogy közben többször visszarendelték városi közigazgatási feladatok ellátására a Polgármesteri Hivatalba. 1948-ban lett végleg könyvtáros, „...s jutottam el egy olyan munkahelyre és munkakörbe, ahonnan sohase vágyódtam el többé.” 1952-ig volt a Városi Könyvtár vezetője.

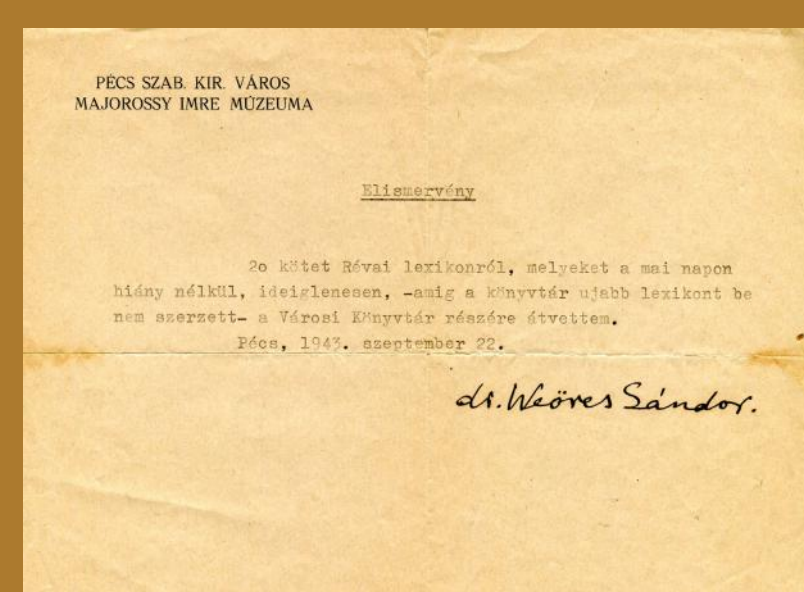
Az ötvenes évek elején a körzeti és városi könyvtárak összeolvadásával létrejöttek a megyei könyvtárak: 1952-től Csorba a Baranya Megyei Könyvtár csoportvezetője lett. 1956-ban, éppen a forradalom és szabadságharc ideje alatt Írószövetségi ösztöndíjjal két hónapot Berlinben töltött. Hazatérése után, 1956-tól nyugdíjba meneteléig, 1976-ig a Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese volt. 1957-ben egy évig megbízott igazgató. Hogy nem lett vezetője az új intézménynek, több oka is volt: például nem volt kedvence az akkori kultúrpolitikának, pártunkívülisége nem volt jó ajánlólevél egy megyei hatáskörű intézmény vezetői posztjának betöltéséhez. A Városi Könyvtár idején minden munkát egyedül végzett, a legszívesebben a beszerzéssel foglalkozott. De tizenkét éven át kölcsönzött is. A könyvtárhálózat alapjainak megszervezése időszakában, az ötvenes-hatvanas években jó kapcsolatban volt Sallai Istvánnal és Sebestyén Gézával, a kor két nagy könyvtáros személyiségével. Sallai és Sebestyén barátsága mellett jó barátjának tudhatta Sente Ferencet (aki rövid ideig a Baranya Megyei Könyvtárban is dolgozott), vagy Gerő Gyulát, a *Könyvtáros* folyóirat akkori főszerkesztőjét. Jó kapcsolatot ápolt több más kollégájával, így Lipták Pállal, a békéscsabai könyvtár igazgatójával, Fodor András költővel, aki 1959-től az Országos Széchényi Könyvtár főmunkatársa volt és természetesen Bertók Lászlóval, a pécsi költő-baráttal, aki 1977-1982-ig a Pécsi Városi Könyvtárat vezette. Csorba könyvtárosi pályája a hetvenes évek közepére megváltozott: bevezetésre került a szabad szombat és hetente még egy alkotónapot is kapott a fenntartótól, így sokkal több időt tölthetett versírással, fordítással. Végre olyan igazgató került a könyvtár élére, dr. Román Lászlóné személyében, aki szintén jogász volt, s művelt és jó vezető.

Csorba a hetvenes évekre valóságos intézmény lett a Megyei Könyvtárban. Munkaszobája kicsit szerkesztőségi szoba is volt. Odajártak írók, költők, akik a könyvtárban is dolgoztak (Pál József, Parti Nagy Lajos), de olyanok is, akikkel szerkesztési ügyekről cseréltek eszmét (Tüskés Tibor, Bertók László). Munkatársai – kollégái és vezetőtársai – is szerették és becsülték, bár néha kissé félték is szigorától, melyet nemcsak magával, de a körülötte dolgozókkal szemben is gyakorolt. A költő ugyanakkor jó humorú ember volt, szerette a könyvtári névnapokat, ilyen alkalmakkor csipkelődő verseket írt munkatársaihoz. Csorba úttörője volt a pécsi és baranyai gyermekkönyvtári fejlesztésnek. Látta, hogyha a gyerekeket nem segíti olvasóvá nevelni az iskola és a könyvtár, az íróknak, költőknek a jövőben nem lesz olvasójuk. Csorba Győző több ízben nyilatkozta, hogy az olvasást nagyon korán kell kezdeni, hogy korszerű gyermekkönyvtárak és korszerűen képzett gyermekkönyvtárosok keljenek, minél hamarabb és minél nagyobb számban. Nyilatkozatai után 1974-1975-ben Pécssetta Városi Könyvtár keretein belül négy gyermekkönyvtár és egy ifjúsági könyvtár nyílt meg.

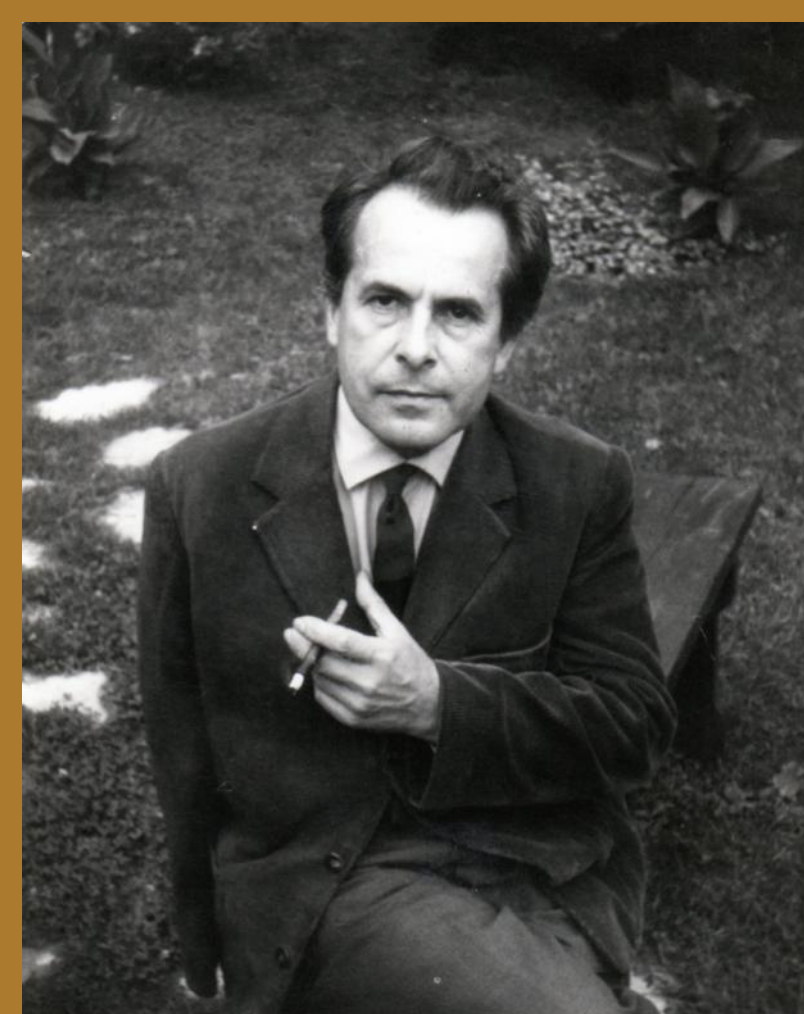
Csorba nyugdíjas éveiben minden héten a könyvtárban töltött egy napot. A „költő napján” a volt és új munkatársak, író- költőtársak zarándokhelyként keresték fel a szobáját. Talán a költő jelenlétének köszönhetően is a nyolcvanas években sok író-olvasó találkozó, ankét helyszíne volt a könyvtár kertje.

Csorba Győző élete utolsó pillanatáig, 1995. szeptember 13-ig nem hagyta el szerelmeit: a költészetet, a családot, városát, kertjét, könyveit és könyvtárát.

Halála után nem feledkeztek el róla a könyvtárosok sem. 1996-ban a Baranya Megyei Könyvtárban, volt dolgozószobájában emlékszobát avattak. Ez ma a Tudásközpontban van. 1998-ban a könyvtár felvette a nevét, végleg összekapcsolva könyvtárat és könyvtárost.

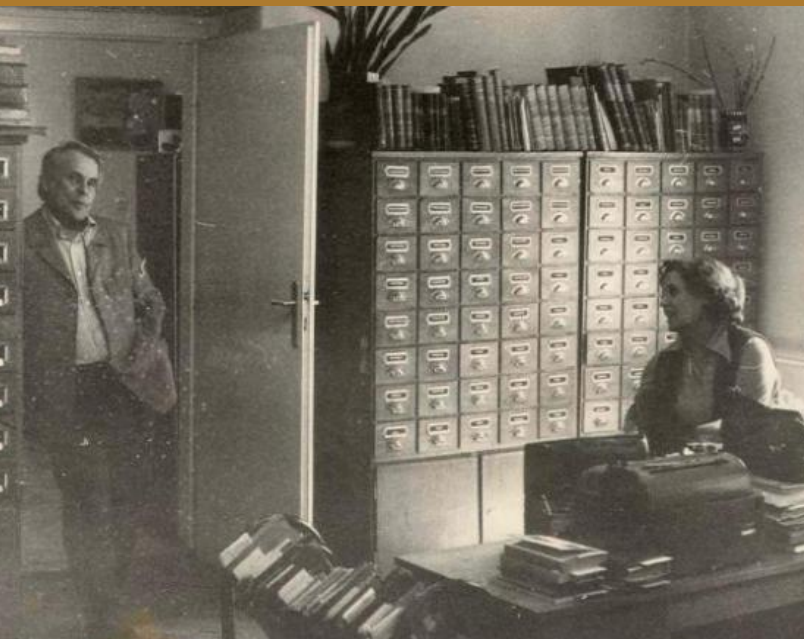
A könyvbesserző Weöres Sándor, 1943.

Csorba Győző a Baranya Megyei Könyvtár kertjében. Pécs, 1965.

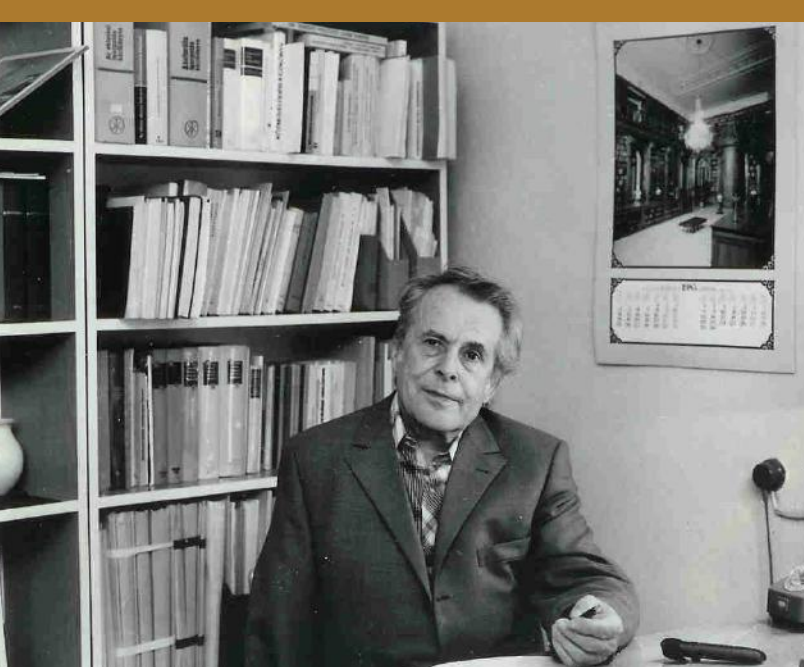
A költő dolgozószobájában. Pécs, 1972.

Csorba Győző és Román Lászlóné a könyvtárban. Pécs, 1970-es évek.

Lipták Pál, Csorba Győző, Fekete Gyula. Békéscsabai író-olvasó találkozó. 1978.

Munkahelyén 1985-ben.

Csorba Győző, Hárs László, Pál József, Tüskés Tibor a Baranya Megyei Könyvtár kertjében. Pécs, 1971. június.

Csorba Győző